

ВІДПОВІДІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації, викладені у звіті експертної групи
«Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми»
25336 Історія мистецтв
Рівень вищої освіти – бакалавр
спеціальність – 032 Історія та археологія

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	
<p>Рекомендуємо при черговому перегляді та удосконаленні ОПП, до проектної групи з розробки ОП включати не лише представників академічної спільноти, а й інших стейкхолдерів.</p> <p>Рекомендуємо зберігати доступними підтверджувальні документи щодо врахування позицій і потреб зацікавлених сторін, що пропонувалися ними до ОП під час чотирирічного циклу її існування.</p>	<p>- Зустрічі, на яких відбувається обговорення ОП, оформлюються і зберігаються в гаранта ОП та на випусковій кафедрі. На ЕГ були надані протоколи таких обговорень: протокол №6 від 30.01.2023; протокол №11 від 8.06.2020.</p> <p>На зустрічі по обговоренню ОП запрошуються здобувачі ОП, випускники, стейкхолдери, адміністрація факультету, про що зазначалося гарантом ОП та адміністрацією факультету при зустрічі з ЕГ. Такі заходи фіксуються і викладаються для ознайомлення у відкритий доступ: http://www.art.history.univ.kiev.ua/page/Spivpratsya-zi-steykholderami103.html; https://www.youtube.com/watch?v=_orxTyYtUFQ;</p> <p>Зустріч 15 жовтня 2020 із здобувачами освіти, гарантами ОП "Історія мистецтв" бакалаврського та магістерського рівнів та представниками ринку праці і стейкхолдерами http://www.art.history.univ.kiev.ua/page/Spivpratsya-zi-steykholderami-103.html.</p> <p>Зміни в ОПП оновлювалися не лише після консультацій з роботодавцями та стейкхолдерами, але й, наприклад, після аналізу ситуації на ринку праці, коли ОПП було доповнено вибіркоким блоком спеціалізації «Історія мистецтва Сходу. Зміни до опису ОПП було внесено після консультацій зі стейкхолдерами у 2020 р. (http://art.history.knu.ua/page/Spivpratsya-zi-steykholderami-103.html) та анкетування і опитування студентів, щодо окремих дисциплін. НА сторінці представлені матеріали зустрічей зі стейкхолдерами, роботодавцями, академічною спільнотою та здобувачами за різні роки (2019-2023). У 2023 р. також була проведена велика зустріч з працевдавцями, стейкхолдерами, здобувачами освіти та адміністрацією факультету по обговоренню нової ОПП за результатами її піврічного функціонування</p>
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>Рекомендуємо здійснити корекцію змісту ОПП, зокрема в частині більш чіткого визначення її орієнтації, придатності до працевлаштування, зазначивши професії, які може обіймати бакалавр історії та археології відповідно до Державного класифікатора професій.</p> <p>У профілі ОПП, підрозділі «Цикл/рівень програми» (стор.8) пропонуємо привести освітній ступінь «бакалавр» у відповідність 6 рівню НРК у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519.</p>	<p>Зазначимо, що Державний класифікатор професій не повною мірою відображає різноманітність та динаміку розвитку ринку праці України. Враховуючи Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ МОН від «01» червня 2017 № 600), розробники ОПП орієнтувалися на професійні назви робіт, відображені в International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08), а також на кращі європейські та світові практики.</p> <p>Опис програми був затверджений до прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519, При підготовці нової редакції опису в ньому буде відображена належність програми до відповідного рівня НРК. Водночас зазначимо що проблем з ідентифікацією рівня програми і зараз не мало виникнути, оскільки крім рівня НРК у підрозділі «Цикл/рівень програми» зазначені рівень вищої освіти ЄПВО і рівень ЄРК.</p>
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	
<p>Рекомендуємо розширити інформування здобувачів вищої освіти про можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, та можливості міжнародної мобільності, сприяти і підтримувати навчання ЗВО у неформальній освіті, а також до участі в процедурах визнання результатів, отриманих у неформальній освіті.</p>	<p>Положення щодо визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти є у відкритому доступі на сайті КНУТШ. Питання визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти, а також особливості подібного навчання, неодноразово обговорювалося на засідання Вченої ради факультету, членами якої є представники студентського самоврядування, які оперативно доносять рішення Вченої ради здобувачам.</p> <p>Ми не розуміємо в чому має полягати «підтримка» участі здобувачів у програмах неформальної освіти - Університет жодним чином не перешкоджає студентам брати в них участь, надає доступи до відомих он-лайн платформ, сам розробляє такі програми.</p> <p>В Університеті поширеною є практика реалізації академічної мобільності, що дозволяє здобувачу розширювати результати навчання (кваліфікації) за рахунок курсів, що викладаються в ЗВО інших держав. Організація академічної мобільності та процедура визнання результатів навчання, здобутих в рамках академічної мобільності здійснюється на основі Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ імені Т. Шевченка.</p>
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	
<p>Рекомендуємо звернути увагу на удосконалення інтернаціоналізації освітнього процесу на цій ОПП у контексті розширення міжнародної мобільності викладачів і здобувачів, співпраці із закордонними ЗВО з питань міжнародних практик, проектів, програм обміну, стажувань тощо.</p>	<p>Академічна мобільність викладачів заохочується і має місце. Зокрема, д.і.н., проф. Казакевич Г.М. проходив стажування в університеті Стефана чел Маре, Румунія; к.і.н., ас. Демчук С.А. проходила стажування на кафедрах історії мистецтва Католицького університету в Левені, Бельгія та Масарикового університету, Чехія; завідувач кафедри історії мистецтв д.і.н., проф. Котляров П.М. у Вищій теолого-гуманітарній школі інституту суспільних наук імені Міхала Беліни-Чеховського, Польща http://www.art.history.univ.kiev.ua/page/Mijnarodnaspivpratsya-78.html.</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>Пропонуємо заохочувати здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Історія мистецтв» публікувати результати своїх наукових розвідок у провідних наукових українських (зокрема й університетських) і зарубіжних виданнях.</p>	<p>Здобувачі ОПП залучаються до наукової роботи беручи участь у загально-університетських конференціях Шевченківська весна та конференціях організованих іншими закладами освіти з наступною публікацією досліджень, напр.:</p> <p>Хібовський В. 1 курс https://antikvar.ua/chomu-vazhlyvo-govoryty-pro-dekolonizatsiyu-muzeiyiv/</p> <p>Тимків А. 3 курс http://www.history.univ.kiev.ua/naukove-tovaristvo/nts-publications/she-history-2020/,</p> <p>Горбач І. «Зв'язок, витоки і впливи кельтської міфології на творчістьДжона Толкіна» https://t1p.de/uig22</p> <p>Клочко В. 4 курс «Образ лева у давньогрецькому мистецтві як запозичений зі Сходу» https://t1p.de/nucqi</p> <p>Тимків А. Політичні партії обох Ірландій...Збірник матеріалів студентів, аспірантів та молодих вчених, Спільний проект каф. історії середніх віків та візантистики ЛНУ ім. І. Франка з НТС історичного факультету КНУ ім. Т.Шевченка. - м. Львів, 5 грудня 2020 року. - 81-85 с.</p> <p>Також кафедра від початку створення проводить щорічні міжнародні науково-практичні конференції «Текст і образ: взаємодія наративу і візуальності» у яких активно беруть участь здобувачі освіти, що і відображено у програмах конференцій.</p> <p>Академічна мобільність всебічно заохочується. Скористалися правом на академічну мобільність, напр., Веселовський Ю., Поліщук Ю. (наказ 84-36, від 7.04.2018 р.; Патриляк М. наказ 1247-36 від 3.10.2022.</p> <p>Інформація про особливості академічної мобільності оприлюднена на сайті кафедри: http://www.art.history.univ.kiev.ua/page/Mijnarodna-spivpratsya-Akademichna-mobilnist-78.html</p> <p>На цій же сторінці оприлюднено прізвища здобувачів ОПП, вказується по якій програмі здійснювалася академічна мобільність.</p> <p>-Вичерпна інформація про академічну мобільність міститься також на сайті КНУТШ https://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=2&lang=uk</p>
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	
<p>Рекомендуємо активно долучати ЗВО ОПП «Історія мистецтв» до Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) та Ініціативи академічної доброчесності та якості освіти (Academic IQ), учасником яких є університет.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію</p>
Критерій 6. Людські ресурси	

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>Рекомендуємо розширити практику залучення до проведення аудиторних занять практиків (галеристів, митців, музейників), роботодавців, зарубіжних фахівців галузі. Пропонуємо активізувати міжнародні стажування НПП, які викладають на ОПП. Радимо коректно і повно заповнювати таблицю 2. «Зведена інформація про викладачів ОП».</p>	<p>-Кафедрою щорічно залучаються фахівці-практики до аудиторних занять. Наприклад: 2022-2023 рр. на кафедрі працює старша наукова співробітниця Національного музею імені Богдана та Варвари Ханенків, мистецтвознавиця асистент Ольга Новікова; 2021-2022 рр. Міщенко І. І. кандидат мистецтвознавства, заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, з досвідом роботи у галузі експертної діяльності, мистецтвознавства, музейної справи, редагування наукових публікацій та мистецької освіти. 2021-2022 рр. проф. Школьна О.В. єдиний фахівець в Україні з питань українських фарфору, фаянсу, скла та художнього текстилю. Має теоретичну підготовку та практичну діяльність в сфері експертизи та атрибуції творів мистецтв. 2020-2021 рр. Кашшай О.С., кандидат мистецтвознавства, член національної спілки художників України, арт-менеджер, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка; 2020-2021 рр. Добріян Д.М. Генеральний директор Міського музею «Духовні скарби України» 2020-2021 рр. Гоцало К.В. старший науковий співробітник Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків 2019-2020 рр. Кудрявцева К.П., кандидат мистецтвознавства, практикуючий художник і член Національної спілки художників України. 2019-2020 рр. Пруденко Я.Д., к.ф.н., відомий в Україні та за кордоном практикуючий куратор, автор багатьох кураторських проектів медіамистецтва.</p> <p>Інформація щодо професійного розвитку викладачів оприлюднюється на сайті кафедри у розділі Викладачі. Там же викладені сертифікати та стажування викладачів, публікації, інформація про наукові інтереси, відеолекції тощо. Інформація в ЄДЕБО</p>
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	
<p>Пропонуємо розвивати на історичному факультеті КНУ імені Тараса Шевченка інклюзивний простір з можливостями навчання на ОПП людям з особливими потребами аби вони мали безперешкодний доступ до всіх приміщень, які використовуються в освітньому процесі, а також до гуртожитків.</p>	<p>Червоний корпус КНУТШ має: пандусний вхід; ліфт; спеціально облаштовані санітарні кабінки; За бажанням здобувача освіти історичного факультету, він має право проживати у безбар'єрному гуртожитку № 11 (з пандусним входом); Інформаційні покажчики на поверххах дублюються шрифтом Брайля для незрячих</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	
<p>Пропонуємо під час чергового перегляду ОПП «Історія мистецтв» розглянути можливість включення у групу розробників представників стейкхолдерів, зокрема здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та роботодавців. З метою удосконалення процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення якості освіти рекомендуємо розглянути можливість створення електронної форми врахування пропозицій роботодавців щодо вдосконалення цієї ОПП.</p>	<p>1. Здобувачі освіти не можуть бути розробниками тої кваліфікації якої ще не мають. Водночас здобувачі освіти беруть участь у обговоренні ОПП і їх побажання враховуються при удосконаленні ОПП. Наприклад: 23.01.2023 р. відбулася зустріч зі стейкхолдерами та студентами по обговоренню ОПП. Від здобувачів були присутні студенти 1-4-х курсів, які мали можливість висловити свої міркування щодо ОПП. Відеозапис зустрічі: http://www.art.history.univ.kiev.ua/page/Spivpratsya-zi-steykholderami-103.html, протокол обговорення результатів зустрічі №6 від 30.01.2023. Перспективами розвитку ОПП студенти визначили запровадження подвійного дипломування, заміни або видозміни курсів “Науковий образ світу” та “Історична екологія”, посилення підготування студентів з англійської мови. Також, наприклад, було проведено опитування серед здобувачів щодо доцільності викладання італійської мови (більшість висловилося «за»). Італійська була залишена у повному обсязі https://docs.google.com/forms/d/1ut1vREiadwh_qCem7_TalYpPrZloevZLwjwUnAOc8/edit На побажання здобувачів з основних компонентів ОПП 2022 р. було вилючено дисципліну «Історія СРСР» і введено дисципліну «Основи написання наукових робіт з історії мистецтва». Також враховано побажання щодо збільшення кредитів на вивчення англійської мови. Замість необхідних 17 кредитів було введено 19. За соціологічним опитування 2021 р. 60% здобувачів погодилися з твердженням, що відгуки здобувачів освіти враховуються керівництвом факультету та викладачами для покращення освітньої програми. Див. 8 блок: https://drive.google.com/file/d/1_Kn0ckeM4wYjpNrbmx7WH6t_cLTwdOyI/view</p> <p>-Роботодавці брали і беруть активну участь у розробці та обговоренні ОПП що підтверджують відеозаписи і фотофіксація зустрічей (https://www.youtube.com/watch?v=orxTyYtUfQ), короткі огляди результатів зустрічей на сторінках кафедрального сайту: http://www.art.history.univ.kiev.ua/page/Spivpratsya-zi-steykholderami-103.html) та протоколи обговорень зустрічей на засіданні кафедр, наприклад: протокол №6 від 30.01.2023; протокол №11 від 8.06.2020.</p> <p>-Роботодавці щорічно запрошуються (з погодинною оплатою) на читання окремих курсів. Про це детальніше вище у Критерій 6. Людські ресурси. Завдяки залученості у освітній процес потенційні роботодавці активно впливають на зміст ОПП. Наприклад: старша наукова співробітниця Національного музею імені Богдана та Варвари Ханенків, мистецтвознавиця асистент Ольга Новікова вже запропонувала на наступний рік кілька курсів пов'язаних із історією східного мистецтва;</p>

	Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
		<p>Міщенко І. І. к.м., член Національної спілки художників України, запропонувала курс, який увійшов у нову ОПП «Стилістичні та семантичні особливості творів українського мистецтва»; Добріян Д.М. Генеральний директор Міського музею «Духовні скарби України» запропонувала курс «Художні музеї та мистецькі зібрання України». Цей курс також увійшов у ОПП.</p> <p>2. З метою удосконалення процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення якості освіти існує електронна форма врахування пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення цієї ОПП. Ця форма є у відкритому доступі за адресою: https://docs.google.com/forms/d/1vuOIDDf2TzTFjsIvFnLZGKfcujMMNm8x7l9jkDpWblc/edit</p>
Критерій 9. Прозорість та публічність		
	<p>Рекомендуємо після завершення процедури громадського обговорення, публікувати на відповідній сторінці офіційного сайту історичного факультету (кафедри історії мистецтв) зведені відомості про отримані пропозиції зазначивши про враховані/невраховані, з метою покращення ОПП. Пропонуємо не видаляти чи замінювати після завершення процедури затвердження зі сторінок офіційного сайту (історичного факультету, кафедри історії мистецтв) університету проекти ОПП, які розміщувалися там з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).</p>	<p>-Пропозиції щодо удосконалення ОПП розміщені поряд із ОПП http://www.art.history.univ.kiev.ua/page/Osvitno-profesiyna-programa-Istoriya-mistetstv-134.html на постійній основі.</p>